

Thesis Title Weaving the Tai Social World: the Process of Translocality and Alternative Modernities along the Yunnan-Burma Border

Author Ms. Aranya Siriphon

Degree Doctor of Philosophy (Social Science)

Thesis Advisory Committee

Professor Dr. Yos Santasombat	Chairperson
Professor Dr. Anan Ganjanapan	Member
Lecturer Dr. Chayan Vaddhanaphuti	Member
Professor Dr. Nicholas Tapp	Member

ABSTRACT

Research into the conceptualization of borders and lives of those along the border continue to contribute to a greater understanding of the complex dynamics and processes that are specific to the border. This research studies cross-border trade in ethnic commodities, particularly the Thai commodity trade conducted by the Tai people living and trading along the Yunnan-Burma border, focusing on Shan Tai and Dehong Tai petty traders particularly in the Dehong Dai Jingpo Prefecture of Southwestern Yunnan, People's Republic China. My interest and focus rest in the cultural production of Tai identities under shifting economic and political conditions, the bearing of state policies and actions on how border resident-communities constitute themselves, and the diversity of responses to state actions.

This study proposes to conceptualize the border as an “ambiguous sphere” in which the states are not absolute in defining and exercising their power at the border, as earlier argued. Instead, the border can be identified as a sphere of overlapping, vague power dynamics where the powers of different groups and of various levels (i.e., regional-global forces, local authorities and particularly local inhabitants) challenge the states' power. Particularly, the ambiguous sphere is the site where Tai

petty traders are challenging the uneven power of the dominant culture and traditional hierarchies in their societies through their border culture and livelihood, particularly in trading activities and consumption patterns.

As a major finding of this study, I contend that cross-border trade operated within the context of the states' re-regulation and transnational flow does not only allow the states to improve their economic development, but also allows local residents to expand their translocal ideals and social practices, in order to strengthen their translocal communities. This study argues that the translocality of Tainess practiced through cross-border trade exchange enables the Tai in Dehong to enthusiastically utilize "ethnicity" through signs and symbols in ethnic commodities and taste chosen in dresses and clothes styles. In particular, the Tai are able to construct new Pan-Tai images in the sense of "Tai Sibling", an ethnic and cultural affiliation, and with regard to their perceptions of what is "high quality and fashionable"; in particular, Thai clothing products and goods. Hence, the "ethnicity" of the translocality practices of Pan-Tai images as seen in trading in ethnic commodities becomes a social basis for creating "Tai imagined communities" where we can now see social connections between the Tai speaking people in different and distance places of "here" and "there".

More importantly, the translocality practices of Pan-Tai images as seen in the trade in ethnic commodities (particularly the dress practices of the Dehong Tai) does not only symbolically destabilize the cultural imbalance and lower-status position between the Tai and the Chinese. But the translocality practices as seen in the trade in ethnic commodities also become an alternative way of imagining and creating the Tai's own revitalized and re-imagined culture. This in turn provides alternative notions of modernity. These "alternative modernities" do not trap the Tai in a realm of cultural domination and alienation played-out under the state hegemony. Instead, it is the alternative modernities that offer the Dehong Tai diverse ways and choices in enlarging their perspectives and experiences with the outside world.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การถักทอโลกทางสังคมของชาวไทใหญ่: กระบวนการข้ามถิ่นและความทันสมัยเชิงทางเลือกในเขตชายแดนขุนน่าน-พม่า

ผู้เขียน นางสาวอริญา สิริผล

ปริญญา ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สังคมศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ ดร. ยศ สันตสมบัติ	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. อนันท์ กาญจนพันธุ์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. ชยันต์ วรรธนะภูติ	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. นิโคลัส เทพพ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้ ศึกษาเรื่องกระบวนการข้ามถิ่นทางวัฒนธรรมกับอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทใหญ่บริเวณชายแดนขุนน่าน-พม่า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ที่สินค้าไทยภายใต้คำนิยามว่า “สินค้าทางชาติพันธุ์” (Ethnic Commodities) ที่ซึ่งความเป็นชาติพันธุ์ “ไท” (Tainess) ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับผูกพันและส่งผลต่อความนิยมชมชอบในหมู่ผู้ค้าและผู้บริโภคชาวไทใหญ่บริเวณชายแดนขุนน่าน-พม่า

งานวิจัยชิ้นนี้ได้เลือกทำวิจัยในกลุ่มผู้ค้าชาวไทใหญ่ในตลาดภายในเมืองและผู้ค้ารายขายสินค้าตามตลาดนัดและงานเทศกาลในโอกาสสำคัญๆ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ขยายการวิเคราะห์ออกไปยังความสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้ากับผู้บริโภคชาวไทใหญ่ในการร่วมสร้างความหมายต่อสินค้าที่บริโภค โดยเฉพาะ สินค้าบริโภค (Consumer Products) ประเภทเสื้อผ้า

กรอบคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด เรื่อง กระบวนการข้ามถิ่น (The Process of Translocality) และความทันสมัยในเชิงทางเลือก (Alternative Modernities) มาใช้ในการวิเคราะห์ นอกจากนี้ยังได้มองชายแดน (Border) เป็น “พื้นที่อันคลุมเครือ” (Ambiguous

Sphere) ในแง่ที่ว่า รัฐชาติมิได้แผ่ขยายอำนาจอย่างเต็มรูปแบบอีกต่อไป หากแต่ว่า พรหมแดนได้กลายเป็นพื้นที่ที่กลุ่มพลังต่างๆ ไม่ว่าจะ คนท้องถิ่น รัฐท้องถิ่น และกลุ่มพลังจากภายนอกกำลังท้าทายอำนาจรัฐที่พรหมแดน ในงานวิจัยชิ้นนี้เห็นว่า พรหมแดนได้กลายเป็นพื้นที่ที่ผู้ค้าชาวไทใหญ่กำลังท้าทายอำนาจของกลุ่มวัฒนธรรมหลักและการจัดช่วงชั้นดั้งเดิมภายในสังคมไทใหญ่เองผ่านกิจกรรมทางการค้าและรูปแบบการบริโภคสินค้า

ข้อค้นพบที่สำคัญของงานวิจัยชิ้นนี้ คือ กระบวนการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าทางชาติพันธุ์ของชาวไทใหญ่ในบริบทที่ชายแดนกำลังเปิดขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจของภาคพื้นเอเชีย ได้ส่งผลสำคัญต่อการสร้างกระบวนการข้ามถิ่นทางวัฒนธรรมและการสร้างอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนให้เกิดขึ้นในกลุ่มชาวไทใหญ่ได้คงภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจกับชาวจีนและกลุ่มอื่นๆ ในชายแดน กล่าวคือ กระบวนการข้ามถิ่นของอัตลักษณ์ความเป็นไท (The Translocality of Tainess) ทำให้คนไทใหญ่ได้คงสามารถใช่ “ความเป็นชาติพันธุ์” (Ethnicity) ผ่านสัญลักษณ์ของสินค้า เพื่อสร้างภาพความเป็นไทในสัมพันธ์ภาพกับคนไทยและคนไทที่อื่นๆ ที่ซึ่งเราสามารถเห็นการเชื่อมโยงทางสังคมระหว่างชาวไทกลุ่มต่างๆ ในต่างถิ่นต่างๆ

นอกจากนี้ งานวิจัยชิ้นนี้พบว่า การค้าขายเสื้อผ้าไทยและเสื้อผ้าสไตส์ไทใหญ่อันหลากหลายไม่เพียงส่งผ่านแฟชั่นที่เป็นวัฒนธรรมข้ามถิ่นมายังผู้บริโภคชาวไทใหญ่ในเขตใต้คงเท่านั้น แต่ปฏิบัติการสวมใส่เสื้อผ้า โดยเฉพาะเสื้อผ้าไทยในกลุ่มไทใหญ่ได้คงได้กลายเป็น “ปฏิบัติการทางยุทธวิธี” (Strategic Practices) ที่พวกเขาใช้เพื่อปรับความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างตนเองกับชาวจีนที่เหนือกว่า ขณะเดียวกัน ปฏิบัติการดังกล่าวก็บ่งชี้เจตจำนงของชาวไทใหญ่ได้คงที่เลือกสร้าง/ตอกย้ำภาพความเป็นชาวไท (Pan-Tainess) เพื่อเป็นหนทางในการสร้างความทันสมัยในเชิงทางเลือกของตน ดังนั้น สินค้าไทยจึงกลายเป็นเครื่องหมาย (Marker) ความทันสมัยในเชิงทางเลือก (Alternative Modernities) ที่ชาวไทใหญ่ได้คงเลือกสรรให้แก่อนาคตของตัวเองเพื่อขยายประสบการณ์และมุมมองต่อโลกภายนอกที่ซึ่งหลุดพ้นไปจากความทันสมัยที่ถูกหีบยัดให้จากกลุ่มอำนาจเหนือกว่า (Dominant Hegemony)